

Центр
економічних
досліджень та розвитку

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ:**

**«СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЯ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ»**

11–12 травня 2012 року

Частина I

Одеса–2012

ББК 65.05
УДК 338.24
С-91

Сучасний стан і тенденція розвитку економіки країни. Збірник тез наукових робіт міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11 – 12 травня 2012 р.) – Одеса: у 2-х частинах. – О.: «Центр економічних досліджень та розвитку», 2012.Ч.І. – с.136.

ББК 65.05
УДК 338.24
С-91

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу.

Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. СУЧАСНИЙ ЕТАП ЕВОЛЮЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ ТА ТЕОРІЯ ФІРМИ	7
Пархомчук М. В.	7
ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ	
Стефанець О. В.	9
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЕКОНОМІЦІ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ	
Пазиніч А. П., Коновалов А. І., Кахович О. О.	11
ЕКОНОМІЧНА КРИЗА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ	
НАПРЯМ 2. РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	13
Гора Н. В., Алескерова Ю. В.	13
УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ВИКОРИСТОВУЮЧИ ПОСЛУГИ КОНСАЛТИНГОВИХ КОМПАНІЙ	
Зборовський Є. С.	15
ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Коноваленко Ю. В.	16
САМОСТРАХУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО РИЗИКУ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ	
Микитаниць С. В.	18
РОЛЬ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Пасічник Ю. Ю.	20
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ	
Фаліна О. В.	21
РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ	
НАПРЯМ 3. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ	24
Винятинська Л. В.	24
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Єнгоян Н. Х., Антонюк Д. А.	26
РОЛЬ БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЙ У СИСТЕМІ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ)	
Паладійчук О. С.	28
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБКИ ВЕБ-СТОРОНОК	
Савлук О. В.	29
ВИКОРИСТАННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	
Толстокулакова М. С.	31
АНАЛІЗ РОЗВИТКУ БРЕНДА ОМСКОЇ ОБЛАСТИ	
НАПРЯМ 4. УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК	34
Баєва О. В.	34
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	
Шкварчук Л. О., Гарасим О. І.	35
СУЧАСНИЙ СТАН ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	

Сасина Л. А.	37
ПРОИЗВОДСТВО ЗНАНИЙ: ФЕНОМЕНОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД	
Чорна М. Р., Білорусець Л. М.	39
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ ФІНАНСОВОКРЕДИТНИХ УСТАНОВ	
НАПРЯМ 5. КРИЗА СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПОГЛЯДІВ: НОВІ ТЕОРІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ	41
Міхейда К. І.	41
ПРОЕКТИ ПРОГРАМ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: АСПЕКТИ ЇХ СУСПІЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	
Орлова А. А.	43
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	
Якуненко К. В.	44
ВИТОКИ ФУНКЦІОНАЛІЗМУ ЯК ТЕОРІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ФУНКЦІОНАЛЬНО-ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ РУЗВЕЛЬТА В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ	
НАПРЯМ 6. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ГАЛУЗЯМИ, КОМПЛЕКСАМИ	48
Агабаласва С. К.	48
МОДЕЛЮВАННЯ ПОПИТУ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ З УРАХУВАННЯМ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В РЕГІОНІ	
Алексеева К. В., Миненкова Т. А.	49
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМАТЕЛЬСТВА В УКРАЇНІ	
Балюк Ю. А.	50
РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бєбія Ю. Р.	51
ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Борейчук Т. Ю.	54
АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Білопільська О. О.	56
ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УТИЛІЗАЦІЇ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ	
Бохняк Н. І., Бойда С. В.	57
СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Вдовенко Н. М.	59
ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ДУМКИ У НАПРЯМКУ ОПТИМАЛЬНОГО ПОЄДНАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ	
Власенко Д. О.	61
МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гаєвська Л. М.	62
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Гавура В. О.	64
КЛАСТЕРИ ЯК ТОЧКИ РОСТУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ	
Галич А. С., Гарасюк О. А.	66
ЗАПАС БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Горський А. М.	67
ОЦІНКА І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ	

Гришина А. Н.	69
РИСКИ ДЛЯ УКРАЇНИ В СЛУЧАЄ НЕПРИСОЄДИНЕННЯ К ТАМОЖЕННОМУ СІОІУЗУ	
Грищенко О. Ф.	71
ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПРОБЛЕМИ – ОСНОВА ПРОЦЕСУ РОЗРОБЛЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВИХ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ	
Голішева Є. О.	74
УПРАВЛІННЯ СПОЖИВЧИМ КАПІТАЛОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Дверницька Є. О., Марченко О. І.	77
РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Дверницька Є. О., Марченко О. І.	79
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ТА ВИСНОВКИ	
Джеджула В. В.	80
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВИТРАТ НА МОДЕРНІЗАЦІЮ БУДІВЕЛЬ	
Джерелейко С. О.	82
ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ В ПРОЦЕСІ ВПРОВАДЖЕННЯ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	
Доценко І. О.	85
СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ	
Ерастов В. І.	86
ПРОБЛЕМИ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Залавская Е. В.	88
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРАВЛЕННЯ РОЗВИТКУ СЄЗ В СТРАНАХ МИРА	
Ібрагімов Е. Е.	89
ОСОБЛИВОСТІ УМОВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНДИТЕРСЬКОЇ ФАБРИКИ «АВК»	
Іванова Г. М., Дядечко Л. П.	91
СУЧАСНИЙ СТАН ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ ТА ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ	
Каширська Д. І., Малюк С. О.	94
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ	
Кейван О. І.	95
ВПЛИВ РІВНЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ НА СПОЖИВАННЯ ПОСЛУГ СФЕРИ ТУРИСЬКОГО БІЗНЕСУ	
Ковалева И. Н., Ядрин К. А.	97
КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПОДХОД К ПОСТРОЕНІЮ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УСТОЙЧИВОЇ РОЗВИТКУ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ НА УРОВНІ РЕГІОНА	
Костюк І. В., Ковалюк Б. І.	100
ОЦІНКА РІВНЯ ПРОВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	
Крючкова І. В.	102
СИТУАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ РОБОТИ ТРАНСПОРТУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЯК СКЛАДОВОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ РЕГІОНУ	
Лисенко К. О.	103
СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	

Дж. Гелбрейт вказує, що із зростанням періоду процесу виробництва і потреби у капіталі для фірми стає все більш ризикованим поклатися на неконтрольовані коливання попиту, і чим складніше стає технологія, тим ризик більше. Витрати виробництва і ризик, пов'язаний з ними, можуть бути дещо скорочені, якщо держава бере на себе фінансування особливо сміливих технічних проєктів або хоча б гарантує ринок для передових у технічному відношенні галузей: один можливих у цій ситуації напрямів дій – покласти весь ризик на державу, бо процес виробництва на більш високих ступенях свого розвитку може висунути такі проблеми, які значно виходять за рамки інноваційно-інвестиційних можливостей окремої фірми [8, с. 20, 41, 46]. На думку П.Лукинова, заяви, що соціалізм несумісний з ринком, нічого спільного з економічною наукою не має [9, с. 40]. Він відстоював ідею регулюючого впливу держави і стимулюючої дії ринкової конкуренції, де ринкова модель повинна містити чітку систему управління; спиратися на науково-технічний прогрес, орієнтуватися на взаємовигідні зв'язки у світовій системі; мати соціальну орієнтацію, і ще забезпечувати баланс ринкового попиту та пропозиції.

А.Сміт	
принципи laissez-faire (невтручання держави), розподілу праці та функції ринку ("невидимої руки")	політична економія ставить собі за мету збагачення як народу, так і суспільства та держави
К.Маркс Ф.Енгельс В.Ленін	
втрата публічною владою свого політичного характеру (знищення класів); перехід від елітаризму та етатизму до жорсткого егалітаризму; відмирання держави та ліквідація бюрократичних її засад	
Ф.Рузвельт	
ідеологія Нового курсу: гармонія цілей держави, народу і підприємців	
Світове визнання дуалізму ринку і влади держави: модернізація функцій і пріоритетів державного регулювання; збільшення ризиків підприємств на етапі прискореної їх модернізації; долучення держави до реалізації пріоритетних інноваційних проєктів	
І.І.Лукинов	
синтез стихійно-ринкового і свідомо державного регулювання суперечливих соціально-економічних процесів	

Рис. 1. Еволюція теоретичної думки у напрямку оптимального поєднання державного регулювання і ринкових механізмів*

*Джерело: узагальнення результатів праць [2-9].

Наукові прагнення Й.Шумпетера були спрямовані на розробку такої теорії, яка мала б дати логічно завершену модель господарських змін у часі [10, с.44]. На це ж саме був орієнтований і М.Кондратьєв, який до того ж ще й підкреслював той факт, що у історії немає і не було такого народного господарства, розвиток якого здійснювався б без будь-якої дії з боку органів економічної політики [11, с.93]. Проте й через десятиліття П.Друкер знову-таки говорить про те, що, по-перше, ринок – це непередбачувана система, нестабільна, і за межами короткострокових періодів ринок безпомічний [12, с.164], по-друге, нам потрібна теорія економічної динаміки, по-третє, самим великим консерватором є уряд: головний урок за останні 50 років – уряд не є виконавцем, його головні задачі – прийняття ефективних визначальних рішень, зосередження політичної енергії суспільства, тобто управління некорівняне з "виконанням", а будь-яка спроба об'єднати управління та "виконання" паралізує здатність приймати рішення.

Отже, історичний досвід довод, що негативним для розвитку аграрної сфери є як надмірний егоїзм підприємців, так і егоїзм забюрократизованої держави: вихід з такої ситуації – міра повноважень ринку і державного регулювання.

Література:

1. Економічна енциклопедія: У 3-х томах/С.В.Мочерний (відп. ред.) та ін.-К.:Академія,2000.-Т.1.-864с.
2. Сміт А. Исследование о природе и причинах богатства народов/А.Сміт.-М.:ЭКСМО,2007-960 с.
3. Энгельс Ф. Анти-Дюринг/К.Маркс, Ф.Энгельс.-М.: Госполитиздат, 1961.-Изд. 2-е.-Т.20.-с.1-338.

4. Ленин В.И. Государство и революция. / В.И.Ленин. Полн. собр. соч. – М.: Политиздат, 1969. – Изд. 5-е. – Т. 33. – С. 1–120.

5. Коломойцев В.Э. 100 дней президента Ф.Д. Рузвельта/В.Э.Коломойцев.-К.:Молодь,1998.-424 с.

6. Хайек Ф. А. Пагубная самонадеянность. Ошибки социализма/Ф. А. Хайек: пер. с англ. Е.Осиной; под ред. Е.Гордеевой. – М.: Новости, 1992. – 304 с.

7. Мизес Л. Человеческая деятельность: Трактат по экономической теории / Л.Мизес. – М.: Экономика, 2000. – 878 с.

8. Гелбрейт Дж. Новое индустриальное общество / Дж.Гелбрейт. – М.: АСТ. – СПб. – 2004.

9. Лукинов И.И. Эволюция экономических систем / И.И.Лукинов. – М.: Экономика, 2002. – 567 с.

10. Шумпетер Й. Теория экономического развития (Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры) / Й.Шумпетер: пер. с нем. В.С. Автономова, М.С. Любского, А.Ю. Четуренко. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с.

11. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики / Н.Д.Кондратьев. – М.: Экономика, 1989. – 526 с.

12. Друкер П. Управление в обществе будущего / П.Друкер: пер. с англ.-М.: "Вильямс", 2007. – 320 с.

Власенко Д. О.

доцент

кафедры экономики и управления

Конотопского института Сумского государственного университета

м. Конотоп, Сумська область, Україна

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах конкурентного ринку проблема забезпечення достатнього рівня стійкості є неодмінною умовою ефективного розвитку будь-якої галузі народного господарства, в тому числі і транспортної. Це пов'язано з тим, що на сучасному етапі розвитку світової економіки автомобільний транспорт для більшості країн є основним видом внутрішнього транспорту та ключовим елементом транспортної системи, що забезпечує їх економічне зростання та соціальний розвиток.

Відомо, що темпи розвитку транспортного сектору в цілому збігаються з темпами зростання світової економіки. Українські автотранспортні підприємства (АТП) зводяться до зовнішньої стійкості, яка формально створюється державою. Внаслідок цього не сформувались традиції скоординованих дій суб'єктів господарювання та активне реагування менеджменту на зміну зовнішніх і внутрішніх факторів, які негативно впливають на динаміку фінансової стійкості, що характерно та необхідно для ринкової економіки.

На нинішньому етапі розвитку вітчизняної економіки також виникає необхідність більш твердого контролю над рівнем фінансової стійкості з метою своєчасного вживання ефективних заходів для її зміцнення. Проблема забезпечення фінансової стійкості організації логічно обумовлює необхідність розгляду системи управління нею. Управління фінансовою стійкістю припускає переведення системи з одного якісного стану в інший за допомогою інформаційно-економічного впливу на рівень фінансової рівноваги контрагента. У якості інформаційно-економічного впливу може виступати цілеспрямований пошук і організація роботи зі зміцнення стійкості фінансового стану, одержання та збільшення доходів у невизначеній виробничо-економічній ситуації. До основних завдань управління фінансовою стійкістю АТП відносяться [3,4]: виявлення об'єктів, областей підвищеного ризику, оцінка ступеня фінансової стійкості; аналіз відповідності існуючого рівня фінансової стійкості встановленим нормативам; розробка (якщо буде потреба) запобіжних заходів проти банкрутства або зміцненню фінансової стійкості; у випадках кризового фінансового стану, вживання заходів щодо максимально можливого відшкодування збитку контрагентом.

Очевидно, що процес управління фінансовою стійкістю доцільно представити у формі фінансового механізму. При цьому, під механізмом управління фінансовою стійкістю розуміємо цілісність дій з дослідного та погодженого застосування комплексу методів, прийомів, інструментів і індикативних показників, що визначають ефективність управління фінансовими результатами організації в ході реалізації фінансової стратегії [2].

В межах методичної ідеї дослідження питань управління фінансовою стійкістю з позиції системного підходу, необхідно позначити основні елементи його механізму, виражені в укрупнених блоках цільової, виконавчої, методичної та технічної складових (рис. 1).

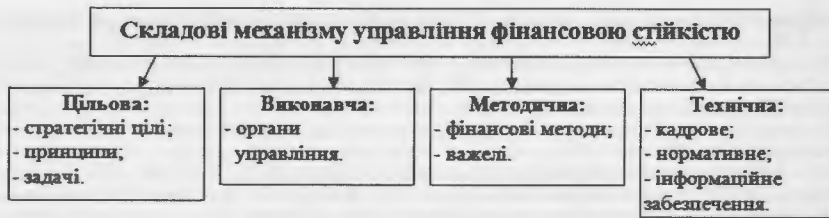

Рис. 1. Блоки елементів, що формують структуру механізму управління фінансовою стійкістю організації

Залежно від інструментального наповнення блокових складових механізму управління фінансовою стійкістю АТП, внутрішніх і зовнішніх факторів, варіюється ступінь ефективності виконання довгострокових і короткострокових планів розвитку організації. Елементи механізму управління фінансовою стійкістю перебувають у тісному взаємозв'язку, впливають на кінцеві результати господарювання і ефективність виробництва, створюють умови для стійкого функціонування організації в цілому [1]. Вектор розвитку механізму управління фінансовою стійкістю повинен бути спрямований на відповідність розвитку фінансового менеджменту на державному рівні, а також рівні господарюючого суб'єкта.

Узагальнюючи викладені вище тези, підкреслимо, що необхідність постійного вдосконалення підходів до управління фінансовою стійкістю АТП продиктована кризовим станом більшості організацій транспортної галузі. У цьому контексті розвиток методичних позицій фінансового механізму, спрямованого на досягнення стратегічних і тактичних цілей зміцнення фінансової стійкості набуває особливу значимість у системі ризик-менеджменту АТП.

Література:

1. Бочаров В.В. Финансовое моделирование / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер, 2000. – 208с.
2. Крейнана М.Н. Финансовое состояние предприятия. Методика оценки / М.Н. Крейнана. – М.: ДИС, 1997. – 224 с.
3. Савчук В.П. Управление финансами предприятия / В.П. Савчук, 2-е изд. М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. – 480 с.
4. Титов В.И. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия / В.И. Титов. – М.: Дашков и К, 2005. – 352 с.

Гасвська Л.М.
к. е. н.

*доцент кафедри міжнародної економіки та підприємництва
Національного університету державної податкової служби України
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Актуальність. Інноваційний потенціал підприємства забезпечує можливість інноваційної діяльності, є стратегічною здатністю підприємства до реалізації невикористаних можливостей виробничих, інтелектуальних та інформаційних ресурсів.

Метою дослідження є розробка економічного механізму управління інноваційним потенціалом підприємства, реалізація якого забезпечує підвищення стратегічної здатності до використання інноваційних ресурсів і посилення конкурентних переваг підприємства на цільовому ринку.

Аналіз досліджень і публікацій. Особливості управління інноваційним розвитком підприємств досліджено сучасними вітчизняними вченими, серед яких слід відзначити: О. Амошу, С. Атекаря, А. Гальчинського, В. Гейця, М. Данька, С. Захаріна, С. Ілляшенка, М. Крупку, С. Онишко та інших.

Викладення основного матеріалу дослідження. В сучасних умовах інноваційне управління є одним з напрямків стратегічного управління, здійснюваного на вищому рівні підприємства. Його метою є визначення основних напрямків науково-технологічної, виробничої й економічної діяльності підприємства у таких сферах: розробка і впровадження нової продукції (послуг), технології (інноваційна діяльність); модернізація й удосконалення продукції та технології, подальший розвиток виробництва традиційних видів продукції; елімінація застарілої продукції, створення досконалої системи менеджменту, фінансово-економічного механізму. Інноваційне управління забезпечує найбільш ефективне використання інновацій для розвитку і стійкості підприємств у динамічному ринковому середовищі. Здійснення інноваційного управління в цілому включає: розробку планів і програм інноваційної діяльності; спостереження за ходом розробки інновацій і її впровадженням; адаптування інноваційних програм; координацію інноваційної діяльності виробничих підрозділів у цій області; забезпечення інвестиціями інноваційних програм; забезпечення програм кваліфікованим персоналом;

створення тимчасових творчих цільових груп для рішення інноваційних проблем (від ідеї до її впровадження на комерційній основі) [3, С.8-9].

Сучасний стан національної економіки свідчить про недостатність темпів її зростання, що не забезпечує подальшого економічного розвитку. Одним з причин подібних тенденцій є зменшення впливу інноваційних процесів на результативність діяльності економіки в цілому й підприємств як її окремих складових. При цьому значна увага приділяється насамперед вирішенню поточних завдань, пов'язаних із розробленням і впровадженням нових, у той час як відсутність обґрунтованих стратегічних планів дозволяє створити передумови подальшого динамічного розвитку лише в деяких аспектах господарської діяльності [5].

Головним в управлінні інноваційним потенціалом підприємства є формування основної мети розробки інновації, визначення терміну її проведення, оцінка результатів у вигляді конкретних практичних цілей, скорочення термінів впровадження нової продукції. Чітка політика в галузі управління інноваційним потенціалом задає напрямок збору інформації і виробленню пропозицій, що приводить до пошуку можливостей і створює мотивацію для груп розробників [1, С.38-43].

Розглядаючи управління інноваційним потенціалом як процес, необхідно акцентувати увагу передусім на послідовності дій, спрямованих на досягнення мети й системи цілей управління інноваційним потенціалом підприємства. Це, у свою чергу, вимагає їхньої постановки, що і становить різницю між системним і процесним підходами. За таких умов, як відзначають науковці, процес управління інноваційним потенціалом підприємства має низку переваг, що спрощують практичне застосування науково-методичних розробок: спрямованість на досягнення встановленої мети, прозорість самого процесу управління, гнучкість та адаптивність системи до змін внутрішнього й зовнішнього середовища [2]. При цьому сам процес управління інноваційним потенціалом підприємства повинен представлятися у вигляді сукупності взаємозв'язаних функцій – організації, планування, мотивації та контролю, які забезпечуватимуть досягнення мети й системи цілей управління інноваційним потенціалом суб'єкта господарювання за рахунок впливу суб'єкта управління на об'єкт наявними методами управління.

Ефективність інновацій є результатом величини, що визначається здатністю інновацій зберігати певну кількість трудових, матеріальних і фінансових ресурсів з розрахунку на одиницю створювальних продуктів, технічних систем, структур [4, С.391].

Активізація інноваційної діяльності потребує нових форм та методів упровадження досягнень науки і техніки, насамперед за рахунок розширення інноваційного ринку, становлення якого в Україні йде надто повільно. Недоліки розвитку інноваційного потенціалу наступні: неринковий характер формування цін; безсистемність у визначенні безпосередніх замовників та споживачів виконаних розробок; відсутність аукціонних торгів інноваційними розробками; відсутність інноваційних бірж; дефіцит маркетингових досліджень; низька вага витрат на інноваційну діяльність у капіталовкладеннях.

Використовуючи системний підхід до управління інноваційним розвитком підприємств України, пропонуємо комплексну концептуальну схему управління інноваційним потенціалом побудувати на основі: макроекономічних умов, які визначають державну підтримку та регулювання інноваційної активності; принципового підходу до управління інноваційним потенціалом на мікрорівні, метою якого є забезпечення конкурентних переваг підприємств; визначення принципової схеми управління інноваційним потенціалом підприємства, реалізація якої дозволяє забезпечити вибір стратегії інноваційного розвитку підприємства та оцінити ефективність управління. За таких умов процес управління інноваційним потенціалом підприємств України повинен здійснюватися на принципах системності, динамічності, плановості та комплексності.

Ціль управління інноваційним потенціалом підприємств – це забезпечення стратегічної життєздатності підприємств на основі ефективного використання інноваційних ресурсів. Визначена ціль окреслює відповідні задачі управління інноваційним потенціалом підприємств, а саме: формування стратегій управління інноваційним потенціалом; узгодження основних напрямів стратегії управління інноваційним потенціалом підприємств із наявним потенціалом інноваційних ресурсів; розробка організаційної структури та інформаційної системи управління інноваційним потенціалом підприємств; моделювання показників конкурентоспроможності підприємств; компенсація дефіциту інноваційних ресурсів підприємств; підвищення інноваційної активності підприємств.

Механізми управління інноваційним потенціалом підприємств, а саме: механізм планування, фінансування та реалізації інноваційних програм і проєктів; механізм визначення цільових ринків споживачів; механізм використання інноваційного потенціалу підприємств, – забезпечують прибуток підприємств за кожним етапом реалізації інноваційних програм і проєктів.

Висновок. Основна увага в інноваційному управлінні підприємством повинна приділятися виробленню стратегії інновації та заходів, спрямованих на її реалізацію. Особливістю сучасного етапу розвитку інноваційної діяльності підприємств є створення підрозділів, які поєднують процес дослідження і виробництва. Управління інноваційним потенціалом є систематичною, динамічною, плановою і комплексною діяльністю щодо забезпечення стратегічної життєздатності підприємства шляхом пошуку нових технічних рішень; проведення наукових досліджень і технологічних розробок; технологічної підготовки серійного виробництва нової продукції; закріплення продукції на нових ринках шляхом постійного удосконалення технології, підвищення конкурентоспроможності.